

Inleiding - De Oude en de Nieuwe Wereld	7
Bij het begin beginnen: natuurkennis in Griekenland en in China	15
In Athene	17
In Alexandrië	23
‘Athene’ en ‘Alexandrië’ - twee vormen van natuurkennis vergeleken	27
Neergang - een vast patroon	34
De Weg en haar synthese	39
Griekse en Chinese natuurkennis vergeleken	47
Ontwikkelingspotentieel als kernverklaring	53
Islambeschaving en Middeleeuws en Renaissance-Europa	59
Vertaalkwesties en verrijkingsvormen	64
Islambeschaving: bijzondere ontwikkelingen	71
Middeleeuws Europa: bijzondere ontwikkelingen	81
Renaissance-Europa: bijzondere ontwikkelingen	87
Een trendwatcher in 1600: de drie transplantaties vergeleken	102
Drie revolutionaire transformaties	110
Kepler en Galilei: van ‘Alexandrië’ naar ‘Alexandrië-plus’	110
Beeckman en Descartes: van ‘Athene’ naar ‘Athene-plus’	130
Bacon, Gilbert, Harvey, Van Helmont: van waarneming naar opsporend experiment	136
Waarom Europa?	142
Een crisis overwonnen	152
Natuurkennis en wereldbeschouwing	154
Een legitimizeitscrisis	166
Europa kruipt door het oog van de naald	175
Expansie in drievoud	190
‘Alexandrië-plus’ grijpt om zich heen	191
‘Athene-plus’ slaat aan	204
Het opsporend experiment wint veld	211
Voortgezette transformatie	224
Scheidlijnen overschreden	225
Wiskundige natuurkennis met deeltjes verrijkt: Huygens en de jonge Newton	229
Het Baconiaanse Brouwsel: Boyle, Hooke en de jonge Newton	235
De grote synthese: Newton rondt de Revolutie af	246
Tot slot	261
Recapitulatie en vooruitblik	261
Scheuren in een herschapen wereld	272
Tijdtafel 1: tot 1600	281
Tijdtafel 2: 1600-1700	282

Literatuur	285
Herkomst van letterlijk aangehaalde passages	289
Register	295